

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **AXI REAL, s. r. o.**, se sídlem Plaská 622/3, 150 00 Praha 5, zastoupeného Mgr. Petrem Šmehýlem, advokátem se sídlem Na Žertvách 2196/34, 180 00 Praha 8, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 14. prosince 2012, čj. 18669/12-1300-106187,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce podal dne 25. srpna 2010 přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období červenec 2010, jímž uplatnil nárok na odpočet daně na základě dokladu vystaveného společností WSCB Real, s. r. o. Předmět plnění spočíval v prodeji nemovitostí ze dne 1. července 2010, se základem daně 205 000 000 Kč a daní z přidané hodnoty ve výši 41 000 000 Kč. Dne 3. září 2010 zahájil správce daně v této věci vytýkácí řízení dle § 43 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, které od 1. ledna 2011 pokračovalo jako postup k odstranění pochybností dle § 89 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Tímto postupem správce daně ověřoval, zda převod nemovitostí nebyl účelovou transakcí, ovšem v průběhu řízení vyšlo najevo, že prověřované plnění je nutno považovat za plnění osvobozené od daně ve smyslu § 51 odst. 1 písm. e) a § 56 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty („zákon o DPH“), ve znění účinném v roce 2010. Proto dne 12. června 2012 vydal správce daně platební výměr, v němž snížil deklarovaný nadměrný odpočet o částku 41 000 000 Kč na částku 297 Kč. Proti platebnímu výměru se žalobce odvolal; jeho odvolání žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím.

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného a vytýká mu následující body:

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nepřihlédl k daňovým dokladům vystaveným prodávajícím a rovněž opomenul skutečnost, že prodávající podal daňové přiznání na daň z předmětné transakce. Tím *de facto* vznikla nerovnost mezi žalobcem a prodávajícím, která se přičítá principu daňové neutrality. Rozhodnutí Evropského soudního dvora, která žalovaný cituje, nejsou použitelná, neboť se vztahují pouze na případy s mezinárodním (evropským) prvkem, což v případě žalobce neplatí. Nadto se jednalo o prodej majetku v rámci ekonomické činnosti prodávajícího, převod byl úplatný, a proto není pochyb o tom, že převod nemovitosti naplňoval podmínky stanovené v § 2 zákona o DPH.

Žalobce dále nesouhlasí s průběhem řízení a namítá, že při něm správce daně porušil zásadu legitimního očekávání a nerespektoval zásadu procesní ekonomie. Žalobce byl připraven předložit na ústním jednání dne 23. března 2012 veškeré doklady a podat patřičná vysvětlení v souladu s výzvami správce daně; při zahájení jednání však správce daně rozšířil své požadavky odkazem na protokol ze dne 6. října 2010, čímž ztížil orientaci v řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že předmětná transakce se týkala převodu nemovitostí v k. ú. Lotouš a Slaný a jednalo se výhradně o budovy, zastavěné plochy a nádvoří, vodní plochy a ostatní plochy (se způsobem využití pro manipulační účely). Proto správce daně dále zkoumal, zda nebyly naplněny podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 písm. e) a § 56 odst. 1 zákona o DPH, podle něhož je převod staveb, bytů a nebytových prostor osvobozen od daně po uplynutí tří let od vydání prvního kolaudačního souhlasu nebo od data, kdy bylo započato první užívání stavby. Z údajů poskytnutých během řízení o postupu k odstranění pochybností vyplynulo, že dané stavby byly předmětem převodu v roce 2007, a ve znaleckých posudcích, které byly v této souvislosti zpracovány, se uvádí stáří staveb v rozmezí 20 až 87 let. S těmito údaji koresponduje rovněž odpověď Městského úřadu Slaný, stavebního úřadu, podle níž v období tří let před převodem staveb žalobci nebyl k žádné stavbě vydán první kolaudační souhlas a ani se tyto stavby nezačaly poprvé užívat; rovněž v tomto období nebyl vydán další kolaudační souhlas či nové uvedení do užívání v souvislosti se změnou účelu stavby. Žalobce v návrhu na pokračování v dokazování ani v rámci odvolacího řízení nepředložil důkazní prostředky, které by tento závěr vyvrátily, a pouze se omezil na zcela obecné tvrzení, že daň uplatnil v souladu s § 56 zákona o DPH.

Žalovaný nesouhlasí s názorem žalobce, podle něhož je nepodstatné, zda se jednalo o plnění osvobozené od daně, neboť s ohledem na princip daňové neutrality žalobci vznikl nárok na odpočet daně z toho důvodu, že poskytovateli plnění vznikla daňová povinnost. Z § 72 odst. 1 a 2 zákona o DPH vyplývá, že plátce má nárok na odpočet daně, pokud přijme zdanitelná plnění. Dle § 2 odst. 3 zákona o DPH jsou zdanitelná ta plnění, která nejsou osvobozena od daně. Žalobce si nemůže nárokovat odpočet daně pouze z toho důvodu, že prodávajícímu vznikla daňová povinnost z titulu uvedení daně na dokladu podle § 108 odst. 1 písm. k) zákona o DPH. Systém daně z přidané hodnoty sice stojí na principu daňové neutrality, ovšem z tohoto pravidla existují výjimky; rovněž z ustálené judikatury Evropského soudního dvora je zřejmé, že příjemci nevzniká nárok na odpočet tzv. *bezodůvodně naučtované daně*, přestože poskytovatel plnění má povinnost tuto daň přiznat a odvést. Zásada daňové neutrality se v těchto případech uplatňuje tak, že subjektu, který plnění uskutečnil, je dána možnost při splnění zákonných podmínek doklad opravit, a dosáhnout tak vrácení daně.

K procesním námitkám žalovaný uvádí, že délku řízení do značné míry ovlivnil právě žalobce, který nerespektoval vzájemná ujednání a výzvy správce daně k předložení důkazních prostředků. Rovněž správce daně neporušil princip legitimního očekávání, neboť v průběhu řízení toliko změnil své stanovisko a místo zkoumání účelovosti převodu nemovitostí věc uzavřel s tím, že se jednalo o plnění osvobozené od daně. S tímto závěrem žalobce řádně

seznámil a umožnil mu vyjádřit se a předložit důkazní prostředky, které by daný závěr zpochybnily.

Žaloba není důvodná.

Podle § 51 odst. 1 písm. e) zákona o DPH mezi plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně patří „*převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení*“.

Toto ustanovení dále zpřesňuje § 56 odst. 1 zákona o DPH: „*převod staveb, bytů a nebytových prostor je osvobozen od daně po uplynutí tří let od vydání prvního kolaudačního souhlasu nebo od data, kdy bylo započato první užívání stavby, a to k tomu dni, který nastane dříve*“.

Ze správního spisu vyplývá, že převod daných nemovitostí proběhl na základě kupní smlouvy uzavřené dne 1. července 2010, která se týkala nemovitostí v k. ú. Lotouš (jednalo se o zastavěné plochy a nádvoří včetně budov postavených na těchto pozemcích; ostatní plochy se způsobem využití pro manipulační účely; vodní plocha) a v k. ú. Slaný (rovněž zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plocha).

Podle § 56 odst. 2 zákona o DPH je „*převod pozemků osvobozen od daně, s výjimkou převodu stavebních pozemků. Stavebním pozemkem se pro účely tohoto zákona rozumí nezastavěný pozemek, na kterém může být podle stavebního povolení nebo udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby provedena stavba spojená se zemí pevným základem*...“. Z kupní smlouvy a z výpisu z katastru nemovitostí vyplývá, že předmětem prodeje byly zastavěné pozemky, ostatní plochy a vodní plocha, tedy pozemky, které lze ve smyslu § 51 odst. 1 písm. e) zákona o DPH považovat za osvobozené od daně.

Soud dále zkoumal podmínky podle § 56 odst. 1 zákona o DPH. Ze správního spisu je zřejmé, že dané nemovitosti byly předmětem převodu v roce 2007, kdy je nabyta společnost WSCB Real, s. r. o., od společnosti MERX, s. r. o.; ve znaleckých posudcích, vypracovaných v souvislosti s tímto převodem, se uvádí stáří staveb v rozmezí 20 až 87 let. Rovněž Městský úřad Slaný, stavební úřad, potvrdil, že ve sledovaném období (od 1. července 2007 do 1. července 2010) neneviduje v dokumentacích žádné listiny týkající se daných nemovitostí a v tomto období nevydal u žádné ze staveb první kolaudační souhlas ani nebylo započato první užívání stavby; stejně tak nedošlo k novému uvedení do užívání či k vydání nového kolaudačního souhlasu v souvislosti se změnou účelu stavby.

Dále se soud zabýval otázkou, zda žalobci vznikl nárok na odpočet s ohledem na princip daňové neutrality z toho důvodu, že prodávajícímu (společnosti WSCB Real, s. r. o.) vznikla povinnost přiznat a odvést daň. Zásada daňové neutrality byla v rozhodném období vyjádřena v § 72 odst. 1 zákona o DPH: „*nárok na uplatnění odpočtu daně vzniká dnem, ke kterému vznikla povinnost přiznat daň na výstupu*“. Daný princip ovšem nelze pojímat absolutně, ale je ho nutno interpretovat v kontextu celého zákona o DPH. Podle § 72 odst. 1 a 2 zákona o DPH má plátce nárok na odpočet daně výhradně v tom případě, pokud přijme zdanitelná plnění. Dle § 2 odst. 3 zákona DPH jsou zdanitelná ta plnění, jež nebyla osvobozena od daně. Pravidlo vyjádřené v § 72 odst. 1 zákona o DPH se tedy týká vzniku daňové povinnosti toliko z titulu uskutečnění zdanitelného plnění, nikoliv vzniku daňové povinnosti podle § 108 odst. 1 písm. k) zákona o DPH (vystavit doklad totiž může – například omylem – i osoba, která poskytla plnění osvobozené od daně; tento omyl jistě nemůže z osvobozeného plnění učinit zdanitelné plnění).

Soud se ztotožňuje s tvrzením žalovaného, že princip daňové neutrality, resp. rovnosti mezi daňovými subjekty, umožňuje v případě tzv. neoprávněně vybrané daně opravu dokladu a vrácení daně subjektu, který ji odvedl. V žádném případě se na základě obecného principu

daňové neutrality nelze domáhat přiznání nároku na odpočet nesprávně naúčtované daně. Přitom soud neshledal důvodnou námitku, že citovaná rozhodnutí Evropského soudního dvora nedopadají na žalobce, neboť v jeho případě není dán evropský prvek: žalovaný danou judikaturu uváděl pouze podpůrně, aniž na žalobcův případ aplikoval evropské právo, a k výše uvedenému závěru dospěl výhradně na základě zákona o DPH.

Stejně tak soud nevyhověl námitkám, podle nichž správce daně porušil princip legitimního očekávání a procesní ekonomie. Jak vyplývá ze spisu, délku řízení do značné míry ovlivnil přístup žalobce, který v průběhu řízení neposkytoval dostatečnou součinnost. Při prvním jednání ve věci dne 6. října 2010 se žalobcův jednatel zavázal ve lhůtě jednoho měsíce dodat seznam nájemců a smlouvy o pronájmu, ovšem tyto požadavky v uvedené lhůtě nesplnil. Stejně tak žalobce nereagoval na výzvu správce daně ze dne 25. ledna 2011. Dne 17. srpna 2011 zaslal správce daně dožádání správci daně ve Slaném, který na ně odpověděl dne 7. září 2011. Správce daně dále vyzval žalobce dne 20. prosince 2011 k doložení dalších skutečností nezbytných pro dokazování, ovšem žalobce na tuto výzvu rovněž nereagoval. Poprvé telefonicky kontaktoval správce daně dne 2. února 2012 a sjednal jednání na FÚ pro Prahu 5 na 7. března 2012; v daném termínu se však nedostavil a ani se z jednání neomluvil. Jednání se žalobcovým zástupcem se uskutečnilo až dne 23. března 2012 a zástupce zaslal vyjádření k protokolu dne 17. dubna 2012. Platební výměr vydal správce daně dne 12. června 2012. S ohledem na výše řečené tedy soud nepřihlédl k namítaným průtahům v řízení, neboť žalobce v průběhu řízení projevoval jen minimální součinnost, čímž do značné míry přispěl k jeho délce.

Žalobce v žalobě nijak nespecifikuje, v čem konkrétně spatřuje porušení svých legitimních očekávání. Pouze na okraj soud poznamenává, že zásada legitimního očekávání primárně chrání před nepředvídatelným rozhodováním správních orgánů, jako je např. neodůvodněná změna v řešení téže právní otázky (jedná se o obecnou zásadu, výslovně uvedenou např. v § 2 odst. 3 správního řádu). Tento princip však nedopadá na případ, kdy v průběhu daňového řízení správní orgán změnil právní kvalifikaci zkoumané transakce na základě zjištěných skutkových okolností.

Nadto správce daně seznámil žalobce ještě před vydáním platebního výměru se svým závěrem, že deklarované plnění bylo osvobozeno od daně bez nároku na odpočet daně; žalobce tak měl možnost podat vyjádření a předložit důkazní prostředky, které by tento závěr zpochybnil. Žalobce sice dne 1. června 2012 podal návrh na pokračování v dokazování a navrhl předložit znalecký posudek obsahující detailní popis areálu, budov a souvisejících pozemků spolu s odhadem kupní ceny, ovšem tyto důkazy nebyly způsobilé vyvrátit závěr správce daně.

Jestliže žalobcův zástupce v protokolu ze dne 23. března 2012 sdělil, že jednatel mu před jednáním nepředložil k seznámení protokol ze dne 6. října 2010, nemůže tuto skutečnost klást k tíži správci daně a namítat, že se jeho vinou stalo jednání nepřehledným.

V napadeném rozhodnutí se žalovaný řádně vypořádal s odvolacími námitkami; vzal všechny žalobcovy argumenty v potaz a v odůvodnění rozhodnutí na ně dostatečně reagoval.

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. září 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková